

Nr 73.

Av herr **Winberg**, om *Sveriges uttråde ur Nationernas förbund*.

Vid 1923 och 1924 års riksdagar har av undertecknad motion väckts om Sveriges uttråde ur Nationernas förbund. Då jag nu återkommer med motion i samma fråga är det därför att frågan sedan 1924 blivit än mera aktuell och betydelsefull än den förut varit. Den motivering, som jag använt vid föregående tillfällen, skulle jag nu återigen kunna upprepa. Jag nöjer mig emellertid med att hänvisa till densamma och fogar därtill dessutom följande synpunkter.

Genomförandet av fredsfördraget, med konfiskering av territorier och påläggande av kolossala reparationssummor, betydde detsamma som ekonomisk ruin för de i kriget besegrade staterna. För dem fanns endast en möjlighet att rädda sig — att arbetarklassen hade övertagit makten, återupprättat industrin på kapitalismens bekostnad och slutit ekonomiskt förbund mellan arbetarregeringarna. De allierade makternas första aktion — blockad av Sovjet-Unionen, undertryckande av Sovjet-Ungern och liknande rörelser i Österrike och Tyskland — gick ut på att omöjliggöra en sådan lösning av frågan. Deras påföljande aktion gick ut på att realisera krigsbytet — att in-teckna allierat kapital i Österrike, Ungern och Tyskland och vid genomförandet av denna plan har den institution, som de allierade makterna tillsatt — Nationernas förbund — spelat en viktig roll.

Målet för de allierades finansiella intressen var att övertaga kontrollen över den europeiska produktionen och handeln och detta skulle ske genom beviljande av lån, inköp av aktier, kredit, grundande av banker etc. Men för att denna politik skulle kunna föras med framgång, måste Europa »stabilisera» sina politiska förhållanden; det fick inte förefinnas någon fara för revolution, social lagstiftning eller inflation. I vissa fall, till exempel i Tjeckoslovakiet, kunde denna stabilisering genomföras utan någon särskild politisk apparat. I andra fall, av vilka Tyskland är det mest typiska, måste man företaga särskilda arrangemang med reparationskommission, Dawesplan o. s. v. Den första stora kapitalinvesteringen i Europa skedde i Österrike med Nationernas förbund som instrument.

För det första säkerställde Nationernas förbund Österrikes ekonomiska ruin genom att under fredsförhandlingarna i Versailles förbjuda Österrike att gå samman med Tyskland. Den österrikiska koalitionsregeringen förkastade möjligheten att genom arbetarklassen lösa frågan och baserade sin

politik på hoppet om hjälp från utländskt kapital. Den plan, som Nationernas förbund utarbetat, antogs av den österrikiska regeringen år 1922. Totalsumman av det av österrikiska regeringen garanterade lånet av år 1923 fixerades till 32,623,500 pund st. Vissa delar av lånet upptogs av olika finansiella grupper, också i Amerika, och summan, som upptogs i varje land, garanterades av staten. De nominella summorna utgjorde: från England 14,000,000 pund st.; U. S. A. 5,400,000 pund st.; Österrike 3,807,700 pund st.; Tjeckoslovakiet 3,573,000 pund st.; Frankrike 2,659,000 pund st.; Italien 1,905,000 pund st.

Av den nominella summan 32,623,500 pund st. erhöll Österrike i verkligheten endast 25 milj. pund st. Vart tog de felande 7 $\frac{1}{2}$ milj. vägen? Hur gick det till exempel med de 14 miljoner, som uppbringades i England?

Först och främst sålde man obligationer med 20 % avdrag för att göra dem mera »frestande», och dessutom avgick för annonsering och andra omkostnader 3 %, så att av en obligation på 100 pund st. erhöll den österrikiska regeringen endast 77 pund st. Den nominella räntan på lånet var 6 %, men då det verkliga beloppet för en obligation var 80 pund st. i stället för 100 pund st., utgjorde räntan i verkligheten 7 $\frac{1}{2}$ %.

Lånet utgjorde en del av en allmän plan för landets »återuppbyggande», enligt vilken ett ombud för Nationernas förbund, vilken hade att bevaka de allierades finansiella intressen, blev den verkliga diktatorn i Österrike.

Detta betydde först och främst, att de flesta av de rättigheter, som arbetarna vunnit under kriget, beskars och indrogos. Till exempel 48-timmars veckan, som lagligt fastställts i december 1919, upphävdes just i de industrier, vilka kontrollerades av förbundet. Enligt Nationernas förbunds rapport av september 1925, arbetade post- och telegraftjänstemännen 54 timmar, medan järnvägspersonalen är i tjänstgöring från 72 till 84 timmar i veckan. Naturligtvis har också en massa arbetare avskedats, så att det i juli 1925 fanns 45,000 arbetslösa mera än i juli 1924 — ett slående vittnesbörd om välsignelserna av det »återuppbyggandearbete», som Nationernas förbund utför.

På så vis har förbundets diktatur gjort fältet fritt för den allierade storfinansens. Den ovannämnda rapporten meddelar, att den österrikiska industrin i betydande omfång ligger i händerna på bankerna, och på ett annat ställe meddelas, att de österrikiska bankerna i betydande omfång ligger i händerna på de allierades banker, vilka sålunda direkt exploaterar de österrikiska bankerna.

Ett liknande återuppbyggande utfördes av Nationernas förbund i Ungern år 1924. Kontrollen arrangerades på samma sätt som i Österrike. En generalkommissarie, Mr S. Smith från Boston, U. S. A., blev av förbundsrådet utnämnd till att »övervaka genomförandet av hela reformprogrammet».

Totalsumman av det lån, som Ungern har att återbetala och att betala ränta på, utgör 14,386,583 pund st. (Department of Overseas Trade Report, Hungary 1925). Den verkliga summan, som Ungern erhöll efter avdrag av utgifter för underhandlingar och avslutande av lånet, utgjorde 11,709,602 pund st. (Prospectus, Times, 2 juli 1924). Så betalades i detta fall 2,676,981 pund st. till de allierades bankirer och kapitalister för deras hjälp att stabilisera förhållandena under den reaktionära regeringen i Ungern.

Den engelska andelen av lånet, 7,908,700 pund st., utställdes av Baring Bros., N. M. Rotschild och S. Henry Schröder. Räntan var 7 $\frac{1}{2}$ %, vilket med hänsyn till priset på papperen (88 pund st. för obligationer på 100 pund st.) och andra avdrag utgjorde omkring 8,8 %. Lånet var beviljat mot säkerhet i tullar, sockerskatt, tobaks- och saltmonopol.

Det ungerska återuppbyggandet hade gett Horthyregimen ett starkt stöd, och på samma sätt som i Österrike betyder det stabilisation på arbetarnas bekostnad. Vid stabiliseringen av penningväsendet fastställdes 17,000 papperskronor som motsvarighet till en guldkrona, fastän den gällande kursen vid denna tid var 15,232 papperskronor mot en guldkrona, varigenom befolkningens börda ökades med 13 %. Enligt förbundets kontrollörs rapport utgjorde reallönerna i augusti 1924 endast en fjärdedel av förkrigslönen. Före kriget utgjorde till exempel inkomsten för 35,000 järnvägsmän 44 milj. kronor i guld, men i augusti 1924 erhöll 38,000 järnvägsmän 16 milj. guldkronor. Inom textilindustrin utgjorde värdet av förkrigsproduktionen 82 milj. guldkronor, medan lönerna steg till 16 milj. I augusti 1924 värderades produktionen till 116 milj. guldkronor, medan lönerna utgjorde endast 6 $\frac{1}{2}$ milj.

Återuppbyggandet har också medfört avskedanden i stor skala inom den civila förvaltningen, upphävande av lagen till skydd för arrendatorer, samt till påläggande av en hög försäljningsskatt.

Det tredje av dessa Nationernas förbunds lån är det s. k. 7 % flyktlingslånet av år 1924 till Grekland. Detta lån upptogs, enligt vad man uppgav, för att ordna förhållandena för de grekiska flyktingarna, under kontroll av en kommission av Nationernas förbund. Summan utgjorde 12,300,000 pund st., av vilken en del upptogs i Athen, en del i Amerika och 7,500,000 pund st. i London. Priset på obligationerna var 88 och den verkliga räntan nära 8 %. Lånet garanterades av den grekiska regeringen med säkerhet i särskilda monopol och tullar. I England sköttes emissionen av Hambros bank i London, och det övertecknades på några få timmar.

Men lånen, så profitabla de än var, utgjorde dock endast medel att säkerställa det brittiska och det allierade kapitalets ställning i de omnämnda länderna. Den deflation, som åtföljde »reformen», öppnade marknaden för utländskt kapital till en mycket hög ränta.

»Efter det den kontroll, som utföres av Nationernas förbund, visat sig medföra så välgörande följder, ha stora summor utländska pengar blivit investerade»,

skriver den engelska handelssekreteraren i Wien beträffande elektriska företag i Österrike (Department of Overseas Trade Reports, Austria, 1925). Detsamma kan sägas om de flesta andra industrier. Rapporten fastställde också det faktum, att österrikiska banker erhåller penningar utifrån, särskilt från London och lånar ut dessa till 20 %.

De flesta av dessa banker i Wien stå i förbindelse med engelska, franska, amerikanska och andra internationella storbanker och utgöra delar av ett samverkande europeiskt banksystem.

»Nästan alla större banker och flera av de s. k. medelstora bankerna har lyckats förmå stora utländska banker att inköpa av deras aktier, och den förbindelse, som sålunda åstadkommits, har i hög grad underlättat krediten.» (Department of Overseas Trade Reports, Austria 1924.)

Sålunda har Allgemeine Österreichische Boden-Credit-Anstalt, en hypoteksbank med ett kapital på omkring 6 milj. pund st., som medlem i direktionen den stora franska finansmannen Schneider-Creusot, och på listan av delägare finner vi J. P. Morgan från New York, J. H. Schröder & Co från London, Amsterdamsche Bank och Solvay et Cie. (Belgien), förutom en mängd franskt kapital. Österreichische Credit-Anstalt, kapital 12 milj. pund st., arbetar i nära förbindelse med huset Rotschild och har förbindelser i Böhmen, Italien, Polen, Ungern, Kroatien och med tyskt och holländskt kapital i Holland. Bland dess förnämsta delägare finner vi Kuhn Loeb and Co., The Guaranty Trust Co, från New York och Messrs. Lazard Bros. och National Provincial Bank från London.

Anglo-Austrian Bank Ltd., i vilken Bank of England har stora intressen, är registrerad i England, med ett kapital av 1,406,370 pund st. och har 35 avdelningar i Österrike, två i Ungern, tre i Italien, och två i Rumänien; den är intresserad i Anglo-Czecho-Slovakian Bank och i Kroatische Escomptebank samt i »olika industriella företag spridda över Österrike, Tjeckoslovakiet, Jugoslavien, Ungern och andra länder. Banken intager en framstående plats vid arrangerande av Londonkredit för finansiering av handeln i Centraleuropa — den assisterade vid placandet av de österrikiska och ungerska återuppbyggnadslånen.» (Statist. 7 nov. 1925). Ordförande är General Lawrence of Glyn Mills and Co., Bank of Roumania, Ltd, och Ottomän Bank; och vice ordförande är N. S. Spencer-Smith från Bank of England och British Italian Banking Corporation, Ltd.

Amerikanska bankintressen har inte heller varit passiva. New York lånade 20 miljoner dollars till det österrikiska jordbruket mot en ränta av 8 eller 9 %, 5 milj. dollars till det stora järn- och stålbolaget, Alpine Montan Co., 3 milj. dollars till vardera av tyrolska och österrikiska vattenkraftsbolagen o. s. v.

Ungern befinner sig i samma ställning. The British Hungarian Bank och Ungarische Amerikanische Bank A. G. förråder sitt kapital genom namnen; Ungarische Allgemeine Credit Bank är nära förbunden med

Österreichische Credit Anstalt (se ovan), Hungarian Land Mortgage Institute, vilket nyligen upptog ett 7 1/2 % lån på 1,000,000 pund st. i London och Estate Development Investment Co. utgör även tecken för denna rörelse. Också i transportsystemet på Donau är engelskt kapital investerat.

Att även de svenska storbankerna deltagit i denna för arbetarklassen i berörda länder välsignelsebringande låneverksamhet är ingen hemlighet. Den 5 januari 1926 innehöll Sydsvenska Dagbladet Snällposten en av betänksamhet och hjälplöshet präglad artikel i vilken sades bl. a.

»Under den senaste tiden har uppmärksamheten riktats på Sveriges deltagande i ett flertal utländska lån. Man kan säga, att början gjordes med det österrikiska lånet av 1923, vars karaktär av nödhjälp gjorde, att det var svårt att vägra sin medverkan (kurs. av undertecknad). Senare har följt likartade lån till Ungern och Tyskland. — — Från och med sistlidna höst har denna utlåning tagit ökad fart. Vår penningmarknad har intresserat sig för det tyska Rentenbanklånet, för det tjeckoslovakiska lånet och för de lån som upptagits av en del stora tyska industrisyndikat. — — Med de höga räntor, som de utländska lånen erbjuda, är det icke osannolikt att den svenska kapitalexporten kan komma att taga större omfattning.»

Medan förbundet på detta sätt är i farten med att säkerställa de finansiella gruppernas operationer i Europa, har det ett lika viktigt värv att uträtta i kolonierna.

Nationernas förbund kallades in för att välsigna skilsmässan mellan de förra tyska kolonierna och Turkiet och att giva denna en »konstitutionell» bas. Denna bas kan man finna i fördragets en smula sardoniska språk, (22 artikeln) där exploateringen av de infödda definieras som ett »heligt uppdrag för civilisationen».

Enligt 22 artikeln skulle reglerna för mandatens fastställas av förbundet, men de allierade makterna, vilka delat upp territorierna mellan sig, formulerade också sina egna mandat, vilka sedan stadsfästes av förbundsrådet — som behärskas av de allierade makterna.

Administrationn av mandatområdena har framkallat många svårlösta problem, särskilt med hänsyn till den ofta förekommande oppositionen från infödingarnas sida mot det »heliga uppdraget», vilka mandatstaterna påtagit sig. I verkligheten har administrationen av mandatområdena i huvudsak inte skilt sig från koloniernas administration på annat sätt, än att i de förra den infödda befolkningen ofta revolterat, och att dessa revolter undertryckts med den största stränghet. Dessa omänskliga militära aktioner, luftbombardemang, repressalier mot den civila befolkningen o. s. v. som företagits i Mesopotamien, Palestina, Transjordanien och Syrien — under senaste år till exempel bombardemanget av Damaskus och kampanjen mot druserna i Syrien, har i intet fall uppväckt protest eller aktivt ingripande från Nationernas förbund. Petitioner från den infödda befolkningen har i nästan alla fall ignorerats eller tillbakavisats. Frågan om det fullständiga massakrerandet genom aeroplanbombardemang av en hottentottstam i

f. d. tyska Sydväst-Afrika, »emedan de inte kunde eller ville betala en skatt för sina hundar», togs upp i förbundsförsamlingen år 1923, men Nationernas förbund beslöt att invänta och förklarade sig sedan tillfreds med en rapport om Smuts regering, som bortförklarade det hela.

Mesopotamien ställdes under Englands mandat, varefter England skapade den nya »staten» Irak och när den turkiska regeringen inte kunde gå in på att förlora det oljerika Mosulområdet, så sände Nationernas förbund kommissioner med bl. a. svensk socialdemokratisk medverkan att undersöka saken och beslöt slutligen, att Mosul måste tillhöra Irak och på samma gång arrangerades det så, att det engelska »mandatet» över Irak förlängdes för ytterligare 25 år.

På så vis tjänar Nationernas förbund som den täckmantel, under vars skydd de allierades finansmän och kapitalister utför exploateringen av de färgade raserna i större skala och på ett samvetslösare sätt än vad som hade varit möjligt med endast ett »moraliskt» understöd av Nationernas förbund.

Jag kan inte underlåta att vid denna punkt i min framställning erinra om Lenins benämning på Nationernas förbund 1920, då han kallade förbundet »krämarnas rövarband». En hård benämning, som verkligheten bekräftat.

Nationernas förbunds främsta ändamål — och den bas, på vilken det vann sin popularitet — säges vara förhindrandet av krig. På de föregående sidorna ha vi visat, att dess verkliga ändamål är att skapa och upprätthålla sådana förhållanden, att det allierade finanskapitalet kan exploatera folken i Europa och hela världen. Om ett krig bäst tjänar dessa intressen, då må det bli krig! Nationernas förbund kommer inte att taga ett enda steg för annat än för att välsigna segraren. Vad förbundet åstadkommit i denna riktning summeras upp av Nation, New York (6 juni 1923) på följande sätt:

»Sedan Versailles-freden undertecknades har 11 europeiska stater gripit till vapen för att avgöra tvister med andra stater, och åtta av dessa var medlemmar av Nationernas förbund. Tre av dessa tvister fördes mellan medlemmar av detta förbund, som i fördraget svurit att aldrig gripa till vapen utan invänta skiljedom eller undersökning av förbundet — och fyra av tvisterna börjades av medlemmar i förbundet.»

I flertalet av dessa fall har inte Nationernas förbund uttalat protest eller fördömande av tvisterna, och inte heller har förbundet ingripit. I alla de viktigaste fallen, såsom Polens krig mot Sovjet-Ryssland 1920, Ruhrokkupationen 1921, de upprepade utbrotten av krig mellan Grekland och Turkiet 1921—22, bombardemanget och besättandet av Korfu av italienska styrkor 1923, den långvariga kampen i Marocko, konflikten mellan Bulgarien—Grekland, i Englands sändande av trupper och krigsfartyg till Kina, vilket land liksom England tillhör Nationernas förbund, i alla dessa fall har Nationernas förbund icke ingripit. I andra fall, då

en medlem av förbundet gripit till vapen, såsom Polens besättande av Vilna, har förbundet ingripit för att sedan bekräfta handlingen.

Nationernas förbunds ställning till frågan om beväpningen är typisk.

I juni 1925 inkallades en konferens till Genua för att behandla frågan om handeln med vapen, och det beslöts att handeln med vapen skulle ske genom regeringarna och på ett öppet sätt, dock med det viktiga undantaget, att Polen, Rumänien, Estland och Finland inte är skyldiga att publicera kvantiteten och arten av de vapen och krigsmaterial, som de köper — emedan dessa stater befinner sig i fara att bli anfallna av Sovjet-Ryssland. (?)

Dessa privilegier för randstaterna underlättar förberedelserna till krig mot Sovjet-Ryssland. Nationernas förbunds aktivitet går helt och hållet i denna riktning. Krigsförberedelserna mot Ryssland är också huvudmotivet till Locarnopakten. Denna pakt är i verkligheten en militär överenskommelse i stil med de överenskommelser, som gjordes före kriget, och den blev faktiskt godkänd av förbundet innan den undertecknades av vederbörande parter.

Det sades här i landet efter »freds»-paktens anammande i Locarno att en »mjukare» tolkning av art. 16 därmed gjorts, och att därför risken för Sverige att förlora sin neutralitet genom sanktionsbestämmelsernas fullföljande väsentligt förminskats. Detta förfäktades från såväl socialdemokratiskt som äkta borgerligt håll. Det falska i detta påstående blev snart uppenbart. I ett Londotelegram i samband med Nationernas förbunds råds behandling av konflikten Bulgarien—Grekland meddelades det nämligen att rådets uppträdande mot Grekland tillmättes stor principiell betydelse, »emedan däri givits uttryck åt att den Tyskland garanterade tolkningen av art. 16 är en rent internationell angelägenhet mellan Tyskland och övriga stormakter.»

Denna deklaration är onekligen av mycket stort intresse. Här är tydligen en av de tolkningseftergifter, med vilka hrr Stresemanns och Luthers anslutning till pakten mot Sovjet-Ryssland köptes.

Men till ovanstående kan än mer av intresse kombineras. Den franska socialdemokraten Paul Boncour, vilken i Frankrike intager en mycket officiös ställning — har i »Peuple» gjort följande uttalande:

»Fördragen från Locarno är blott bestämmelser för förverkligande av N. F:s pakt. Det skulle betyda en förfalskning av pakten, om N. F. skulle tillåta Tyskland särskilda åtgärder. Art. 16 är redan tillräckligt elastisk och N. F. vill förstärka men icke ännu mer försvaga densamma. I ekonomiskt avseende har Tyskland att delta i en blockad av Sovjet-Unionen. Deltagandet måste liksom i alla andra stater beräknas efter den tyska beväpnings styrka.»

Här bekräftar en ledande socialdemokrat tvenne påståenden som vi kommunister förfäktat, men som bestridits av N. F:s alla drabanter här i landet. Boncour bekräftar, att art. 16 icke förmildrats samt att Locarno var en krigs- och blockadkonferens mot Sovjet-Unionen.

I »Berliner Tageblatt» har »arbetarrepresentanten» och socialdemokraten Mac Donald efter Locarnokonferensen förkunnat »att den ryska regeringen i grund och botten i många avseenden är Europas mest typiska bourgeoisie-regering, och i de fall ej detta stämde är den tsaristisk och imperialistisk. I Europa är en stor fredsrörelse i gång. För dennas utveckling är Ryssland, med sitt fasthållande vid sina föreställningar, ett stort hinder.»

Till en intervjuare från det vitgardistiska organet »Rul» upprepade herr Mac Donald sina fraser om sovjetregeringens imperialistiska karaktär samt ursäktade sig för att det var hans regering, som erkände Sovjet-Unionen.

»Framförallt har förhandlingarna med bolsjevikerna börjat innan jag blev premiärminister, vidare befann sig Sovjets representant redan i London när jag tillträdde posten. I mitt erkännande av Sovjetregeringen utgick jag uteslutande från den grundsatsen att Europa förblött av kriget och ekonomiskt ruinerat — utan Ryssland å ena sidan förlorade en omedelbar marknad och å andra sidan att Rysslands isolering även skadade Tysklands, vilket i så fall icke skulle bli i stånd att fullfölja sina förpliktelser gentemot oss. Man kan icke avskära Östern från den övriga världen. Det skulle betyda att territoriet från Ural till Rhen, 200 milj. människor, skulle avskiljas från förbindelse med Väst-Europa och från handels- och produktionsverksamhet, vilket skulle betyda en fara för världen av i dag. I politik måste man lämna sin känsla åsido och blott underkasta sig logiken.» — — »Det är i dag särskilt svårt att förutsäga något om Ryssland. Den närmaste tiden skall visa om Sovjet-Unionen förstår sitt lands intresse eller blott gör till sin uppgift att stifta oro. På det senare skall Europa veta att svara. Ryssland skall bli isolerat.»

Vad som planeras av Locarnoblocket, det är att för Sovjet-Unionen uppställa oantagliga krav, vilka man beräknar skall bli avvisade. Därigenom har Sovjet-Unionen, enligt Mac Donald »stiftat oro», stört »fredsrörelsen» i Europa och »Sovjet-Unionen blir då isolerad». Därmed inträder skyldigheten även för Sverige att handla såsom medlem av N. F. med risk att annars bli betraktad som »fördragsbrytande stat». Då man i Locarno arbetade för Tysklands anslutning till N. F. var det med tanke på att få art. 16:s grepp även över detta land för den ekonomiska blockaden mot Sovjet-Unionen.

I detta sammanhang vill jag erinra om ett uttalande till Chicago Daily News av dåvarande krigsministern här i landet Per Albin Hansson — ett uttalande vilket gjordes ungefär samtidigt som herrar Boncour och Mac Donald lät sin ovan citerade visdom flöda. Herr Hansson meddelar:

»Den andra möjliga yttre faran ligger däri, att Ryssland kunde anfalla andra baltiska stater och sålunda tvinga Sverige till intervention för att skydda dem. Det är föga fara i en attack på Finland. Om Ryssland anfölle Estland eller Lettland, skulle enda möjligheten till försvar av deras oberoende för framtiden ligga i en kraftig aktion av alla makterna i Nationernas förbund. Genom att reducera våra utgifter har vi icke förlorat ur sikte den nödvändighet, som kan uppstå för Sverige att ansluta oss till en gemensam plan från förbundets sida för upprätthållandet av världsfreden. En sådan möjlighet kan uppstå, utan att vi väntar det. I ett sådant fall skulle vi vara färdiga.»

Samtidigt som dylika uttalanden göres meddelar Daily Herald, att Folkförbundsrådets avrustningskommission sysslar med att »diskutera förslag rörande ett eventuellt angrepp mot Finland och Polen». Vem skulle anfalla? Naturligtvis Sovjet-Unionen. Och Daily Herald påstår att enligt föreliggande förslag skulle:

»Nationernas förbunds samtliga medlemmar förplikta sig att i händelse av angrepp mot något av dessa båda länder bevilja dem finansiell kredit, vilket skulle sätta dem i stånd att köpa ammunition, kanoner och aeroplan i obegränsade mängder från Tyskland, Frankrike och England.»

Till dessa belysande uttalanden till situationen efter Locarnokonferensen vill jag nu anföra ett par för dagens situation intressanta deklARATIONER:

I Ny Tid, där N. F.-specialisten Backlund för pennan, förekom för några veckor sedan en artikel i samband med fascistkuppen i Litauen. Där skrives:

»Men vad angår nu detta vårt land? Det angår oss i den mån vårt land är bundet av Nationernas förbunds pakt, närmare bestämd dess artikel 16. Ty om oroligheter utbryta i Öster, så kommer kraftmätningen att utspela sig mellan Ryssland och Nationernas förbund. Sverige i Locarnopolitikens kölvatten ger helt enkelt upp sina möjligheter att upprätthålla neutralitetspolitik.

Var detta innebörden av vårt inträde i Nationernas förbund? Var det detta Hjalmar Branting och svenska riksdagen hade för ögonen?

Nej och tusen gånger nej. Tungt blir ansvaret för dem, som tigande åser att vårt lands utrikespolitik omärkligt glider ut på dessa stora farofyllda vatten.»

Till detta citat vill jag omedelbart knyta an ett uttalande som gjorts i tidningen Nya Samhället med anledning av Flottkommissionens uppseendeväckande förslag. Där frågas med all rätt om inte detta förslag ingår som ett led i den »strävan till att förvandla vårt neutrala land till en lämplig bricka i de stora imperialistiska staternas inringning av Sovjet-Unionen som dikterat militärernas kärlek till högsjöflottan?»

Flera belysande uttalanden av liknande art skulle jag kunna anföra. Jag kan till exempel erinra om de »hemliga skrivelser» som påstås åtfölja flottkommissionens betänkande. Men av vad jag redan anför framgår, att ententemakterna, framförallt England, under N. F:s mask förbereder vissa åtgärder mot Sovjet-Unionen, att vårt land genom sitt medlemsskap i N. F. kommer att indragas i dessa samt att det här i landet finnes inflytelserika personer, som icke tveka att redan nu uttala sig för en sådan medverkan. Då så är fallet kan vi kommunister icke ta på oss »ansvaret» att »tigande» åse detta utan vi reser kravet på Sveriges brytande av förbindelserna med N. F.

Vem har panna att i dag taga N. F. i försvar? I det senaste numret av Tiden gör prof. Lundstedt ett försök att hålla den sjunkande tron på N. F. uppe. Men han levererar i arbetet därmed så mycket argument av motsatt karaktär att resultatet av hans artikel blir det rakt motsatta han avsett.

Och Dagens Nyheter behandlar i en artikel av den 28 september 1926 N. F. under den talande rubriken »Dekadenssymptom». Tidningen hänvisar till

delegeradeförsamlingens senaste sammanträde, då Tyskland visserligen upptogs i Nationernas förbund, men samtidigt tillskansade sig rådet större makt, utan att delegeradeförsamlingen protesterade. Församlingen tycktes föga värda sig om sin plikt att göra sin insats i förbundets centrala verksamhet, skriver tidningen och fortsätter:

»Man har sett liknande tendenser tidigare, men de ha aldrig framträtt med samma tydlighet som nu — nu, då man, efter vad som inträffat under detta år, skulle behövt en påminnelse om att det dock finns en delegeradeförsamling, som ursprungligen var tänkt att uträtta någonting. Klagomålen över rådets stigande makt låta något ihåliga då församlingen samtidigt själv visar tecken på begynnande dekadens.»

Om jag så vidare och till sist tager ett citat av Henri Barbusse ur tidskriften *Clarté*, så tror jag mig ha anfört några bevis på hur ingen längre svävar i tvivelsmål om N. F:s rätta karaktär och värdelöshet:

Barbusse säger, att N. F. är

»en institution, som direkt tjänar de härskande elementen inom segrarstaterna. Det kan inte omintetgöra den imperialistiska politik med konkurrens och söndring, som föres av de stater, vilka skapat det, hjälper det fram och finansiellt upprätthåller det. Det är ironi att kalla det ett förbund av folk. N. F. är endast ett förbund av kabinett, ett internationellt ministerium för gamla världens regeringar, d. v. s. raka motsatsen till ett förbund av folk.»

Det är en mycket utbredd tro, att Nationernas förbund har misslyckats. Denna tro härleder sig därifrån, att man missuppfattat förbundets ändamål. Av denna korta analys framgår, att dessa ändamål har varit att dämja revolutionsvägen i Europa, att skapa en säker ställning för det allierade finanskapitalet, att göra det lättare för de kapitalistiska intressena att vinna nya fält för exploateringen utom Europa, samt att på ett eller annat sätt krossa Sovjet-Unionen — »landet där arbetarna är härskande klass». Nationernas förbund är faktiskt den imperialistiska kapitalismens viktigaste internationella organ, och sänkningen av arbetarnas levnadsstandard överallt i världen visar, med vilken framgång det utfört sitt verk.

Av detta skäl samt med att än en gång påpeka den krigsrisk, som vårt land löper genom sitt medlemskap i N. F. anser jag att alla skäl tala för Sveriges utträde ur nämnda institution.

Jag hemställer alltså,

1) att riksdagen för sin del beslutar Sveriges utträde ur Nationernas förbund, samt

2) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att Kungl. Maj:t, med biträdande av detta riksdagens beslut, må anmäla Sveriges utträde ur Nationernas förbund, samt i övrigt vidtaga de åtgärder, som kunna föranledas av detta besluts realiserande.

Stockholm den 21 januari 1927.

C. Winberg.